2024/2445

12.9.2024.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2024/2445

(2024. gada 11. septembris),

ar ko attiecībā uz platībatkarīgo un dzīvniekatkarīgo lauku attīstības pasākumu avansa maksājumu apmēru 2024. gadam atkāpjas no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1306/2013 75. panta 1. punkta trešās daļas

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1306/2013 (2013. gada 17. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un Padomes Regulu (EEK) Nr. 352/78, (EK) Nr. 165/94, (EK) Nr. 2799/98, (EK) Nr. 814/2000, (EK) Nr. 1290/2005 un (EK) Nr. 485/2008 atcelšanu ([1]) un jo īpaši tās 75. panta 3. punktu,

tā kā:

(1) Piemērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/2116 ([2]) 104. panta 1. punkta otrās daļas a) apakšpunkta iv) punktu, Regulas (ES) Nr. 1306/2013 75. pantu saistībā ar Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai turpina piemērot izdevumiem un maksājumiem, kas labuma guvējiem radušies un ko maksājumu aģentūra veikusi lauku attīstības programmu īstenošanas ietvaros saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1305/2013 ([3]).

(2) Piemērojot Regulas (ES) Nr. 1306/2013 75. panta 1. punkta trešo daļu, dalībvalstis drīkst izmaksāt avansa maksājumus līdz 75 % apmērā par platībatkarīgajiem un dzīvniekatkarīgajiem lauku attīstības atbalsta pasākumiem saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1305/2013.

(3) Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomes 2024. gada 15. jūlija sanāksmē dalībvalstis lūdza Komisiju noteikt atkāpi no Regulas (ES) Nr. 1306/2013 75. panta 1. punkta, lai tām būtu iespēja maksāt lielākus avansus un tādējādi risināt ārkārtas situāciju, kas izveidojusies vairāku nevēlamu notikumu (notiekošais Krievijas iebrukums Ukrainā, Tuvo Austrumu konfliktu sekas, kā arī ekstrēmi laikapstākļu notikumi Centrāleiropā, Dienvideiropā un Austrumeiropā) ārkārtējas sakritības rezultātā. Lauksaimniecības fondu komitejas un Kopējās lauksaimniecības politikas komitejas 2024. gada 24. jūlija kopsapulcē dalībvalstis apstiprināja, ka lauksaimniecības produktu ražotāji saskaras ar likviditātes problēmām, ko radījusi izejresursu un lauksaimniecības preču cenas ietekmējošu nevēlamu notikumu sakritība. Dalībvalstis lūdza Komisiju pieņemt īstenošanas aktus, lai par visām intervencēm un pasākumiem, kuri attiecas uz 2024. pieprasījumu gadu, varētu izmaksāt lielākus avansa maksājumus.

(4) Ir risks, ka patlaban notiekošais Krievijas iebrukums Ukrainā un konflikti Tuvajos Austrumos paildzinās jau esošās grūtības, piemēram, vēl vairāk paaugstinās izejresursu cenas, un turklāt preču starptautiskajā tirdzniecībā radīs jaunus traucējumus, tajā skaitā tirdzniecības plūsmu pārvirzīšanu, kas palielinās jūras pārvadājumu izmaksas un izraisīs kavējumus. Šāda notikumu attīstība un nenoteiktība rada augšupēju spiedienu uz izejresursu cenām. Turklāt šie notikumi izjauc tirdzniecības modeļus un būtiski ietekmē lauksaimniecības preču cenas un lauksaimniecības tirgus.

([1]) OV L 347, 20.12.2013., 549. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1306/oj.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2116 (2021. gada 2. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1306/2013 (OV L 435, 6.12.2021., 187. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1305/2013 (2013. gada 17. decembris) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 (OV L 347, 20.12.2013., 487. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj).

(5) Izejresursu, piemēram, enerģijas un mēslošanas līdzekļu, cenas joprojām ir ļoti augstas visos lauksaimniecības sektoros. Citu tādu izejresursu kā, piemēram, augu aizsardzības līdzekļu, dzīvnieku ārstēšanas līdzekļu, tehnikas un iepakojuma cenas, ko piemēro lauksaimniekiem un pārtikas ķēdes dalībniekiem, Savienībā ir palielinājušās atbilstoši vispārējai inflācijai. Tomēr lauksaimniecības preču, piemēram, graudaugu un lopbarības, cenas turpina būt salīdzinoši zemas, un tas savukārt samazina lauksaimnieku peļņas normu. Dažās dalībvalstīs situācija ir kļuvusi īpaši sarežģīta, jo izejresursu cenu attiecība pret preču cenām salīdzinājumā ar 2023. gadu tagad ir vēl neizdevīgāka, it īpaši graudaugu un lopbarības ražotājiem.

(6) Turklāt sagaidāms, ka nesenie nelabvēlīgie meteoroloģiskie notikumi – pārmērīgas lietusgāzes, vēlīnas salnas un lokāli plūdi dažos reģionos, ūdens trūkums, kā arī karstuma viļņi vairākās Centrāleiropas, Dienvideiropas un Austrumeiropas daļās – negatīvi ietekmēs kultūraugu ražu.

(7) Šie apstākļi Savienībā strādājošajiem lauksaimniecības produktu ražotājiem, visticamāk, radīs likviditātes problēmas, jo nevēlamie notikumi ietekmē izejresursu un lauksaimniecības preču cenas. Situāciju vēl vairāk pasliktina augstās procentu likmes, kas ir spēkā Eiropas finanšu tirgos. Ņemot vērā šos apstākļus, attiecībā uz 2024. pieprasījumu gadu būtu jāļauj dalībvalstīm par platībatkarīgajiem un dzīvniekatkarīgajiem lauku attīstības pasākumiem izmaksāt lielākus avansa maksājumus, lai tādējādi risinātu likviditātes problēmas, ar kurām Savienībā strādājošajiem lauksaimniecības produktu ražotājiem, visticamāk, nāksies saskarties.

(8) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Lauksaimniecības fondu komitejas un Kopējās lauksaimniecības politikas komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1306/2013 75. panta 1. punkta trešās daļas, attiecībā uz 2024. pieprasījumu gadu par atbalstu, kas saskaņā ar minētās regulas 67. panta 2. punktu piešķirts lauku attīstības ietvaros, dalībvalstis drīkst izmaksāt avansa maksājumus līdz 85 % apmērā.

2. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2024. gada 11. septembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN